

İÇİNDEKİLER

Performans Tablosu	2
Üretim Hedefleri	3
Genel Tavsiyeler	6
Besleme Genel	7
Vücut Ağırlığı, Yem ve Su Tüketimi	8
Besleme Büyütme Dönemi	9
Vücut Ağırlığı Grafiği	10
Besleme Yumurtlama Dönemi	11
Hijyen	15
Isık Programı	16
Dezenfeksiyon	19
Asilama	21
Ana Kurallar, 0-4. haftalar arası	24
Ana Kurallar, 5-16. haftalar arası	30
Ana Kurallar, 17-28. haftalar arası	33
Ana Kurallar, 28. haftadan sonra	36

PERFORMANS

LOHMANN LB - KAHVERENGI

Yumurta Üretimi	% 50 Randiman Yasi	140-150 Gün
	Pik Randiman	92-94 %
	H.H.Yumurta Adedi	
	12 Aylık Dönemde	295-305
	14 Aylık Dönemde	335-345
	H.H.Yumurta Miktarı	
	12 Aylık Dönemde	18.8 - 19.8 kg
	14 Aylık Dönemde	21.4 - 22.4 kg
	Ortalama Yumurta Ağırlığı	
	12 Aylık Dönemde	63.5 - 64.5 gr
14 Aylık Dönemde	64.0 - 65.0 gr	
Yumurta Karakteri	Kabuk Rengi	Koyu kahve
	Kabuk Dayanımı	35 Newton
Yem Tüketimi	1-20 Hafta Arası	7.4 - 7.8 kg
	Randimanda	25 C 110 gr/gün
		20 C 120 gr/gün
	Yem Dönüşümü	2.0 - 2.2 kg
Vücut Ağırlığı	20. Haftada	1.6 - 1.7 kg
	Üretim Sonu	1.9 - 2.0 kg
Yaşayabilirlik	Büyütme Dönemi	97-98 %
	Yumurtlama Dönemi	94-96 %

ÜRETİM HEDEFLERİ

LOHMANN LB - KAHVERENGI

Yas (Hafta)	H.H. Yumurta Adedi		Randiman (%)		Yumurta Agirligi (gr)	H.H.Yumurta Miktari (kg)
	Haftalik	Toplam	H.H	H.D	Ortalama	Toplam
19	1,1	1,1	15,0	15,0	45,0	0,050
20	2,8	3,9	40,0	40,0	47,5	0,180
21	4,2	8,1	60,0	60,1	50,0	0,390
22	5,2	13,3	75,0	75,2	52,5	0,670
23	6,0	19,3	85,0	85,3	54,7	0,990
24	6,3	25,6	90,0	90,5	56,5	1,350
25	6,6	32,0	92,0	92,6	57,9	1,720
26	6,5	38,5	92,6	93,2	58,9	2,100
27	6,5	45,0	92,8	93,8	59,7	2,490
28	6,5	51,5	93,0	93,8	60,4	2,880
29	6,5	58,0	92,8	93,9	61,0	3,280
30	6,5	64,5	92,6	93,5	61,4	3,680
31	6,5	71,0	92,4	93,5	61,7	4,080
32	6,4	77,4	92,2	93,4	62,0	4,480
33	6,4	83,8	91,9	93,2	62,3	4,880
34	6,4	90,2	91,5	92,9	62,6	5,280
35	6,4	96,6	91,1	92,6	62,9	5,680
36	6,3	102,9	90,6	92,2	63,2	6,080
37	6,3	109,2	90,1	91,8	63,4	6,480
38	6,3	115,5	89,6	91,3	63,6	6,880
39	6,3	121,8	89,1	90,9	63,8	7,280
40	6,2	128,0	88,6	90,5	64,0	7,670

ÜRETİM HEDEFLERİ

LOHMANN LB - KAHVERENGI

Yas (Hafta)	H.H. Yumurta Adedi		Randiman (%)		Yumurta Agirligi (gr)	H.H.Yumurta Miktari (kg)
	Haftalik	Toplam	H.H	H.D	Ortalama	Toplam
41	6,2	134,2	88,1	90,1	64,2	8,070
42	6,1	140,3	87,6	89,7	64,4	8,460
43	6,1	146,4	87,1	89,2	64,6	8,860
44	6,0	152,4	86,5	88,7	64,8	9,250
45	6,0	158,4	85,9	88,2	65,0	9,640
46	6,0	164,4	85,3	87,7	65,2	10,030
47	5,9	170,3	84,7	87,1	65,4	10,420
48	5,9	176,2	84,1	86,6	65,6	10,800
49	5,9	182,1	83,5	86,1	65,8	11,190
50	5,8	187,9	82,9	85,6	65,9	11,570
51	5,7	193,6	82,3	85,0	66,0	11,950
52	5,7	199,3	81,6	84,4	66,1	12,330
53	5,7	205,0	80,9	83,7	66,2	12,700
54	5,6	210,6	80,2	83,1	66,3	13,080
55	5,6	216,2	79,5	82,5	66,4	13,450
56	5,5	221,7	78,8	81,8	66,5	13,810
57	5,5	227,2	78,1	81,2	66,6	14,180
58	5,4	232,6	77,4	80,5	66,7	14,540
59	5,4	238,0	76,7	79,9	66,8	14,900
60	5,3	243,3	76,0	79,2	66,9	15,250

ÜRETİM HEDEFLERİ

LOHMANN LB - KAHVERENGI

Yas (Hafta)	H.H. Yumurta Adedi		Randiman (%)		Yumurta Agirligi (gr)	H.H.Yumurta Miktari (kg)
	Haftalik	Toplam	H.H	H.D	Ortalama	Toplam
61	5,2	248,5	75,2	78,5	67,0	15,610
62	5,2	253,7	74,4	77,7	67,1	15,960
63	5,2	258,9	73,6	77,0	67,2	16,300
64	5,1	264,0	72,8	76,2	67,3	16,640
65	5,0	269,0	72,0	75,5	67,4	16,980
66	5,0	274,0	71,2	74,7	67,5	17,320
67	4,9	278,0	70,4	73,9	67,6	17,650
68	4,9	283,8	69,6	73,2	67,7	17,980
69	4,8	288,6	68,8	72,4	67,8	18,310
70	4,8	293,4	68,0	71,7	67,9	18,630
71	4,7	298,1	67,1	70,8	68,0	18,950
72	4,6	302,7	66,2	69,9	68,1	19,270
73	4,6	307,3	65,3	69,0	68,2	19,580
74	4,5	311,8	64,4	68,1	68,3	19,890
75	4,4	316,2	63,5	67,3	68,4	20,190
76	4,4	320,6	62,6	66,4	68,5	20,490
77	4,3	324,9	61,7	65,5	68,6	20,790
78	4,3	329,2	60,8	64,6	68,7	21,080
79	4,2	333,4	59,9	63,7	68,8	21,370
80	4,1	337,5	59,0	62,8	68,9	21,650

GENEL TAVSİYELER

Günlük Kontroller

Hayvanların hergün en az bir kere:

- Sağlık durumları
- Kümes isisi
- Havalandırma durumu
- Yem ve su durumu
- Isık durumu
- Ölüm miktarı kontrol edilmelidir.

Yem ve su tüketimleri ile altlık durumu mutlaka kaydedilmelidir.

Unutmayınız ki herhangi bir problem anında yeterli kayıtlar tutulmadığı takdirde uzmanların problemin sebebini anlaması ve sizlere gerekli tavsiyelerde bulunması zorlaşacaktır.

Su İçeriği

İyi bir randıman için temiz ve kaliteli bir su en azından iyi bir yem kadar önemlidir. Bu yüzden suyun mineral tuz ve bakteri yönünden temiz olması gerekir. Yüksek oranda tuz kabuk kalitesini olumsuz yönde etkiler. Zararlı mineral ve bakteriler hayvanların sağlıklarını olumsuz yönde etkiler.

Yumurta Kalitesi

Gayet kaliteli yumurta üreten tavuklarımızın kalitesinin devami için:

- Yumurtaların hergün kümeden depoya alınması
- Yumurtaların 5-10 C ile 80-85 % rutubette depolanması gerekir.

Yüksek ısı ve düşük rutubette depolanan yumurtalarda çok hızlı bir ağırlık kaybıyla birlikte yumurtanın beyazının kalitesinde büyük bir bozulma görülür.

Yem İçeriği

Yemlerde kitapçığımızda belirtilen besleyici değerlerin yanında yemlerin mantar, küf ve aflatoxinlerden arı olmasına büyük özen gösterilmelidir. Alınan yemler her zaman iyi şartlarda ve maksimum 10 günden fazla depolanmamalıdır. Yemlerin rutubet oranı hiçbir zaman % 12'yi geçmemelidir.

VÜCUT AĞIRLIĞI YEM VE SU TÜKETİMİ

LOHMANN LB - KAHVERENGI

Yas Hafta	Vücut Ağırlığı (gram)			kcal/ hayvan /gün	Yem Tüketimi		Su Tüketimi	
	ortalama	minumum	maksimum		gr/hayvan /gün	Toplam gr.	ml/hayvan /gün	Toplam ml.
CIVCIV BASLANGIÇ YEMI 2900 KCAL								
1	75	72	78	125	11	77	21	147
2	130	125	135	195	17	196	33	378
3	195	188	202	250	22	350	44	686
CIVCIV YEMI 2750 - 2800 KCAL								
4	275	265	285	320	28	546	53	1057
5	365	354	380	400	35	791	61	1484
6	475	458	492	465	41	1078	70	1974
7	583	563	603	535	47	1407	79	2527
8	685	661	709	580	51	1764	88	3143
BÜYÜTME YEMI 2750 - 2800 KCAL								
9	782	755	809	625	55	2149	95	3808
10	874	843	905	660	58	2555	100	4508
11	961	927	995	685	60	2975	105	5243
12	1043	1006	1080	730	64	3423	110	6013
13	1123	1084	1162	740	65	3878	116	6825
14	1197	1155	1239	775	68	4354	121	7672
15	1264	1220	1308	800	70	4844	126	8554
16	1330	1270	1350	810	71	5341	131	9471
BASLANGIÇ YEMI 2750 - 2800 KCAL								
17	1400	1351	1449	820	72	5845	137	10430
18	1475	1423	1527	855	75	6370	142	11424
TAVUK YEMI 2750 - 2800 KCAL								
19	1555	1501	1609	925	81	6937	147	12453
20	1640	1583	1697	1080	93	7588	152	13157

Tablodaki yem tüketimleri 20 C'de asagidaki normlarda yemler için geçerlidir.

B E S L E M E

Yumurtlama Dönemi

Ekonomik bir yumurtlama dönemi ve maksimum potansiyel randimanları alabilmek için fazli yemleme programları siddetle tavsiye edilir. Ham protein, aminoasitler, kalsiyum, fosfor ve lino-leik asit miktarlarını ihtiyaca göre değiştirmek ve ayarlamakla, besleyici maddelerin optimum kullanımı ve iyi bir kabuk kalitesi garanti edilir.

Yemin enerji değeri 2670 ile 2770 kcal arasında olmalıdır.

Aşağıdaki tablodaki değerlerle 2720 kcal metabolik enerji bir yem ile 22 C'de bir kümesteki iyi tüylü bir hayvanın tüketeceği yem miktarı günlük 110 gram civarında olmalıdır.

1.Dönem: (29 - 45 Hafta arası)

Tüketilen yem miktarlarına göre önerilen besleyici madde düzeyleri

TAVUK YEMI 1.DÖNEM TÜKETİM MIKTARI	Günlük Yem Tüketimine Göre (%) Olarak Gerekli Besleyici Değerler					
	100 gr.	105 gr.	110 gr.	115 gr.	120 gr.	125 gr.
Ham Protein %	19,60	18,70	17,80	17,00	16,30	15,68
Methionine %	0,44	0,42	0,40	0,38	0,33	0,35
Meth./Cystine %	0,80	0,76	0,73	0,70	0,63	0,64
Hazm.M/C %	0,66	0,63	0,60	0,57	0,52	0,53
Lysine %	0,87	0,83	0,79	0,76	0,73	0,70
Hazm. Lysine %	0,71	0,68	0,65	0,62	0,59	0,57
Tryptophan %	0,21	0,20	0,19	0,18	0,18	0,17
Threonine %	0,64	0,61	0,58	0,56	0,53	0,51
Kalsiyum %	4,10	3,90	3,75	3,60	3,45	3,28

BESLEME

2.Dönem: (46 - 65 hafta arası)

Tüketilen yem miktarlarına göre önerilen besleyici madde düzeyleri

TAVUK YEMI 2.DÖNEM	Günlük Yem Tüketimine Göre (%) Olarak Gerekli Besleyici Degerler				
TÜKETİM MIKTARI	100 gr.	105 gr.	110 gr.	115 gr.	120 gr.
Ham Protein %	18,40	17,50	16,70	16,00	15,50
Methionine %	0,38	0,36	0,35	0,33	0,32
Meth./Cystine %	0,71	0,68	0,65	0,62	0,59
Hazm.M/C %	0,59	0,56	0,54	0,51	0,49
Lysine %	0,83	0,79	0,75	0,72	0,69
Hazm. Lysine %	0,68	0,65	0,62	0,59	0,57
Tryptophan %	0,20	0,19	0,18	0,17	0,17
Threonine %	0,58	0,55	0,53	0,50	0,48
Kalsiyum %	4,30	4,10	3,90	3,75	3,60
Fosfor (Top.) %	0,54	0,51	0,49	0,47	0,45
Fosfor (Hazm.) %	0,38	0,36	0,34	0,33	0,32
Sodyum %	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14
Klorine %	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14
Linoleic Asid %	1,60	1,50	1,45	1,40	1,35

3.Dönem: (65 haftadan sonra)

Tüketilen yem miktarlarına göre önerilen besleyici madde düzeyleri

TAVUK YEMI 3.DÖNEM	Günlük Yem Tüketimine (%) Olarak Gerekli Besleyici Degerler				
TÜKETİM MIKTARI	100 gr.	105 gr.	110 gr.	115 gr.	120 gr.
Ham Protein %	17,80	17,00	16,20	15,50	15,00
Methionine %	0,36	0,34	0,33	0,31	0,30
Meth./Cystine %	0,67	0,64	0,61	0,58	0,56
Hazm.M/C %	0,55	0,52	0,50	0,48	0,46
Lysine %	0,78	0,74	0,71	0,68	0,65
Hazm. Lysine %	0,64	0,61	0,58	0,56	0,53
Tryptophan %	0,19	0,18	0,17	0,17	0,16
Threonine %	0,55	0,52	0,50	0,48	0,46
Kalsiyum %	4,40	4,20	4,00	3,85	3,70
Fosfor (Top.) %	0,47	0,45	0,43	0,41	0,39
Fosfor (Hazm.) %	0,33	0,31	0,30	0,29	0,27
Sodyum %	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14
Klorine %	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14
Linoleic Asid %	1,20	1,15	1,10	1,05	1,00

B E S L E M E

PREMIKSLER

Asagidaki tabloda LOHMANN BROWN için gerekli vitamin izmineral ve diger katkı maddeleri ihtiyaci gösterilmektedir.

		Civciv Baslangiç ve Civciv Yemi	Büyütme Yemi	Baslangiç Yemi	Tavuk Yemi
Vitamin A	I.U.	12000	8000	10000	10000
Vitamin D3	I.U.	2000	2000	2500	2500
Vitamin E	Mg.	10 - 30*	10 - 30*	10 - 30*	10 - 30*
Vitamin K3	Mg.	3**	3**	3**	3**
Vitamin B1	Mg.	1	1	1	1
Vitamin B2	Mg.	6	6	4	4
Vitamin B6	Mg.	3	2	3	3
Vitamin B12	Mcg.	15	10	15	15
Pantothenic acid	Mg.	8	7	8	8
Nicotinic Acid	Mg.	30	30	30	30
Folic Acid	Mg.	1,0	0,5	0,5	0,5
Biotin	Mcg.	50	50	25	25
Choline-Chloride	Mg.	300	300	400	400
Antioksidan	Mg.	100 - 150*	100 - 150*	100 - 150*	100 - 150*
Manganez	Mg.	100	100	100	100
Çinko	Mg.	60	60	60	60
Demir	Mg.	25	25	25	25
Bakir	Mg.	5	5	5	5
Kobalt	Mg.	0,1	0,1	0,1	0,1
Iyot	Mg.	0,5	0,5	0,5	0,5
Selenyum	Mg.	0,2	0,2	0,2	0,2

* Yag miktarina göre degisir.

■ ** Isil islem gören yemlerde iki kati kullanılmalidir.

Fosfor (Top.)	%	0,60	0,57	0,55	0,52	0,50	0,48
Fosfor (Hazm.)	%	0,42	0,40	0,38	0,36	0,35	0,34
Sodyum	%	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14	0,14
Klorine	%	0,17	0,16	0,15	0,15	0,14	0,14
Linoleic Asid	%	2,00	1,90	1,80	1,75	1,70	1,60

- 1) Toz kalsiyum kullandiginiz zaman bu degeri kullaniniz
- 2) Kullanilan kalsiyumun %65'i 2-4 mm irilikte oldugu taktirde bu degeri kullaniniz

B E S L E M E

Genel

Hayvanların kitapçığımızda gösterilen performansları verebilmesi için önerilen kalitede besleyici değerlere sahip yemlerin kullanılması şarttır.

Yem Tüketimi

Yem tüketimini etkileyen faktörler:

- Vücut Ağırlığı
- Randıman
- Kümes isisi
Düşük isiler yem tüketimini attırırlar.
- Tüy durumu
Kötü bakım veya yetersiz beslenmeden dolayı kötü tüye sahip hayvanlar daha çok yem yerler.
- Yem iriliği
İri öğütülmüş yemler daha çok, ince öğütülmüş yemler daha az tüketilir.
- Yemin enerji miktarı
Yüksek enerjili yemler daha az tüketilir.
- Yemdeki dengesizlikler
Yemin içinde besleyici değerlerden herhangi birisi noksan olduğu takdirde hayvanlar yem tüketimini arttırarak bu noksanı telafi ederler.

Besleme ve Yumurta Ağırlığı

Yumurta ağırlıkları belirli limitler içinde özellik gösteren rasyonlar uygulanmak kaydıyla ayarlanabilir.

- Büyütme döneminde hayvanlar yumurtaya girerken vücut ağırlıklarının yüksek olacak şekilde yemlenmesi sonucunda yumurta döneminin tümü boyunca iri yumurta alınabilir.
- Rasyon yapısı
Ham protein, methionine ve linoleic asit yumurtayı irileştirir.
- Yemleme tekniği
- Yemin yapısı
- Yemleme zamanı
- Yemliklerdeki yem seviyesi
- Kontrollü yemleme
- Yem veris sıklığı

Hayvanların yem yemesini teşvik ederek yumurta ağırlığı arttırılabilir ve yem yemesi kontrol edilerek yumurta ağırlığı azaltılabilir.

İsteklerinize uyan yem rasyonlarını temin etmek istediğiniz takdirde **HASTAVUK UZMANLARI** ile irtibat kurabilirsiniz.

ISIK PROGRAMI

TÜRKİYE İÇİN GÜN ISIGI SÜRELERİ

Hafta	Tarih	Enlem 35 - 40 C	Hafta	Tarih	Enlem 35 - 40 C
1	1 Ocak	9,40	27	2 Temmuz	14,40
2	8 Ocak	9,40	28	9 Temmuz	14,40
3	15 Ocak	10,00	29	16 Temmuz	14,30
4	22 Ocak	10,10	30	23 Temmuz	14,20
5	29 Ocak	10,20	31	30 Temmuz	14,10
6	5 Subat	10,30	32	6 Agustos	13,50
7	12 Subat	10,40	33	13 Agustos	13,40
8	19 Subat	11,00	34	20 Agustos	13,20
9	26 Subat	11,20	35	27 Agustos	13,10
10	5 Mart	11,40	36	3 Eylül	12,50
11	12 Mart	12,00	37	10 Eylül	12,30
12	19 Mart	12,10	38	17 Eylül	12,10
13	26 Mart	12,30	39	24 Eylül	12,00
14	2 Nisan	12,50	40	1 Ekim	11,40
15	9 Nisan	13,00	41	8 Ekim	11,20
16	16 Nisan	13,20	42	15 Ekim	11,10
17	23 Nisan	13,30	43	22 Ekim	11,00
18	30 Nisan	13,50	44	29 Ekim	10,40
19	7 Mayıs	14,00	45	5 Kasim	10,20
20	14 Mayıs	14,20	46	12 Kasim	10,10
21	21 Mayıs	14,30	47	19 Kasim	10,00
22	28 Mayıs	14,40	48	26 Kasim	9,50
23	4 Haziran	14,40	49	3 Aralik	9,40
24	11 Haziran	14,40	50	10 Aralik	9,40
25	18 Haziran	14,40	51	17 Aralik	9,40
26	25 Haziran	14,40	52	24 Aralik	9,40

ISIK PROGRAMI

ISIK PROGRAMI (KAPALI KÜMESLER İÇİN)

YAS HAFTA	ISIK SAATI		ISIK YOGUNLUGU			
	STANDART Program A	ERKEN YUMURTLAMA Program B	A		B	
			W/m2	Lux	W/m2	Lux
1 - 2 gün	24	24	3	20 - 40	3	20 - 40
3 - 6 gün	16	16	3	20 - 30	3	20 - 30
2. hafta	14	14	2	10,- 20	2	10,- 20
3. hafta	10	12	2	10,- 20	2	10,- 20
4. hafta	9	10	1	4,- 6	1	4,- 6
5. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
6. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
7. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
8. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
9. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
10. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
11. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
12. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
13. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
14. hafta	9	8	1	4,- 6	1	4,- 6
15. hafta	9	8	1	4,- 6	2	5,- 7
16. hafta	9	10**	1	4,- 6	2	5,- 7
17. hafta	10	11	2	5,- 7	2	5,- 7
18. hafta	11	12	2	5,- 7	3	10,- 15
19. hafta	12	13	2	5,- 7	3	10,- 15
20. hafta	13	14	3	10,- 15	3	10,- 15
21. hafta	14	14	3	10,- 15	3	10,- 15
22. hafta	14	14	3	10,- 15	3	10,- 15
23. hafta	14	14	3	10,- 15	3	10,- 15
24. hafta	14	14	3	10,- 15	3	10,- 15
25.* hafta	14	14	3	10,- 15	3	10,- 15

* Üretim sonuna kadar aynı

** Isik arttirimi vücut agirligi minumum 1250 grama ulastiginda yapılmalıdır.

DEZENFEKSİYON

Genel

A-Kümesleriniz doluyken

- 1- Kamyon ve ekipmanlar her giriş ve çıkışlarda mutlaka ilaçlanmalıdır.
- 2-Çizmeler her kümese giriste ilaçlanmalı, ilaç havuzları en az haftada bir veya iki kere temizlenip taze ilaç koyulmalıdır.
- 3-Tuvalet, soyunma odaları, yumurta odaları ve depolar her gün temizlenip ilaçlanmalıdır.
- 4-Kümes içleri çevrede hastalık görüldüğü takdirde her gün uygun bir dezenfektanla ilaçlanmalıdır.
- 5-Suluklar haftada bir yikanıp dezenfekte edilmelidir.

B-Kümesleriniz bosaltılınca

Hayvanlarınızın hepsinin kümeden taşınmasından sonra yapılacak dezenfeksiyon işlemini aşağıdaki sırayla uygulayınız.

- 1-Kümesin içinde ve çevresinde serbest gezinen tüm kanatlılar ortadan kaldırılmalıdır.
- 2-Eski yemler ve gübreler kümeden uzaklaştırılmalıdır.
- 3-Ekipmanlar uzaklaştırılmalı, temizlenip dezenfekte edilmeli ve güneşte bekletilmelidir.

- 4-Tavan ve duvarlar hortum tutularak yıkanmalı, bu arada tabanın nemlenmesi sağlanmalıdır.
- 5-Eski altlık kalıntılarının tamamı kümeden uzaklaştırılmalıdır.
- 6-Su, mümkünse deterjanlı su ile kümesin içi hiç toz ve tüy kalmayacak şekilde süpürüldükten sonra iyice yıkanmalı, yıkandıktan sonra tekrar süpürülmelidir.
- 7-Kümede gerekli tamiratlar yapılmalıdır.
- 8-Giriş çıkışlar ve çeşitli kullanım alanları temizlenmelidir.
- 9-Insektisit kullanılmalıdır.
- 10-Kümesi uygun iki ayrı dezenfektanla iki kez ilaçlayınız.

11-FUGIMASYON:

Eğer kullanılan dezenfektan formaldehit içeriyorsa veya iki kez dezenfektan uygulanmış ise bu aşamayı uygulamak gerekmeyebilir. Fumigasyon için binanın sıkıca kapatılması, oda ısısının 20-21 C'ye getirilmesi ve rutubetin %70-75 olması gerekmektedir. Ya her m³ oda alanı için 13 cc %37'lik formalin, 6.5 gr.

ASILAMA

Genel

Asilama programi ve uygulama sekelleri çevre ve kümes şartlarına göre değişmektedir.

Bu yüzden mutlaka bölge veterinerinize ve **HASTAVUK UZMANLARINA** danışmanızda büyük yarar vardır.

Asi uygulamalarının başarılı olması için aşağıdakilerle dikkat etmelisiniz.

- Asilar güvenilir firmalardan alınmalı, orijinal etiket tasımalı, imal tarihi belli olmalı, sizde ve aldığınız yerde (+4 - +8 C) depoda muhafaza edilip edilmediğinden emin olmalısınız.
- Asi uygulanacak sürünün genel sağlık durumunu bilmelisiniz.
- Çevrede salgın hastalık olup olmadığını incelemeli ve durumun ciddiyetini araştırmalısınız.
- Sürüye önceden uygulana asıları bilmelisiniz.
- Sürünün büyüklüğü ve hayvanların yaşını göz önünde tutmalı, asılacak hayvanların aynı yaş grubunda olmalarına dikkat etmelisiniz.
- Sürünün maternal antikor düzeyini bilmelisiniz.
- İkinci asılamada önce, ilk asılamanın etkinliğine ikincinin gerekliliğini inceleyiniz. Asi uygulamaları ve kontrol test sonuçlarını mutlaka kaydetmelisiniz.
- Aynı hastalığa veya farklı hastalıklara karşı canlı asi uygulamaları arasında 5 - 6 gün gibi bir aralık bırakmalısınız.
- Asiyi uygulayan kişiler bu konuda bilgili ve deneyimli olmalıdır.
- Asi prospektüslerini dikkatlice okumalı ve üretici firmanın önerileri doğrultusunda uygulamalısınız.
- Hayvanların hepsinin önerilen dozda asi almalarına dikkat etmelisiniz.
- Asılamalar için günün serin saatlerini seçmelisiniz.
- Asi uygulaması bittikten sonra bos asi siselerini yakarak veya dezenfekte ederek imha etmelisiniz.

Baslıca asi uygulama yöntemleri ve dikkat edilecek noktalar;

A) İçme suyu ile asılama, yönteminde asının bağışıklık verme yeteneği düşüktür. Sürü içindeki hayvanla değişik oranlarda antikor oluşturmaktadır.

ASILAMA

Buna ragmen bu uygulama ekonomik pratik ve çabuk olması, asi reaksiyonu ve streslere yol açmaması gibi nedenlerden dolayı yaygındır. Uygulama sırasında sunlara dikkat etmelisiniz.

- Asi verilecek suyun temiz, sertliğinin normal, serin olması ve herhangi bir dezenfektan madde (asidan üç gün önce ve sonraya kadar) içermemesine özen gösterilmelidir.
  - Suluk sayısı yeterli olmalı, gerekirse ilave edilmelidir. (25-30 hayvana bir askili suluk, 5 hayvana bir nipel, 1 hayvana 5-10 cm. oluklu suluk mesafesi hesaplanmalıdır.)
  - Asi hazırlanırken ve dağıtılırken plastik malzemeler kullanılmalıdır. Hazırlanan asi kümesi ana deposu yerine doğrudan suluklara konulmalıdır, bittikçe ilave edilmelidir.
  - Kümesi sistemleri içinde en başarılı yer sistemlerinde uygulanmaktadır.
  - Asinin karıştırılacağı içme suyu hayvanların en fazla 2 saat içinde tüketmeleri miktarda olmalıdır.
  - Ancak hayvanın yaşı ne olursa olsun 1000 hayvan için kullanılacak su miktarı, 40 litreyi geçmemelidir.
- Asi virüsünü korumak için suya 2gr/lt hesabıyla yagsız süttozu katılmalı, 1 saat bekletildikten sonra asi ilave edilmelidir.

B) Sprey (püskürtme) uygulamalarında 3 hafta yasa kadar iri taneli zerrecikler, daha sonra ince taneli zerrecikler püskürtülmelidir. Dikkatli ve uygun ekipmanla yapıldığında en etkili metodlardan biridir. Hayvanların fazla ıslanmalarına dikkat edilmelidir.
1000 hayvan için;

- 0 - 6. Haftalar arasında (100-150 mikron) direkt püskürtme metodu ile 100-500 ml. saf su
- 7 - 14. Haftalar arasında (40-50 mikron) sisleme metodu ile 300 - 600 ml. saf su
- 16. Hafatadan sonra (15-20 mikron) sisleme metodu ile 300-600 ml. saf su hesaplanmalıdır.

C) Göz-Burun damla yöntemi titizlikle uygulandığında başarılı sonuçlar alınmaktadır. 1000 cc için 1000 doz asi 25 ml. özel diluenti ile kullanılmaktadır.

ASILAMA

D)Gaga daldırma yöntemi, ilk haftalarda uygulanan buruna damlatmanın değişik bir seklidir.1000 doz asi 200-300 ml. temiz suda eritilir. Karisim uygun derinlikte küçük lastik veya porselen kaba konur. Hayvanin gagasi ve burun delikleri asi karsimlarina batirilir.

E)Enjeksiyon(Igne) uygulamalari mutlaka tecrübeli kisilere yaptirilmalidir. Aksi taktirde felç ve karaciger yirtilmalarindan dolayi ölümlere sebep olunur.

ÖNEMLI NOT:

MUTLAKA YAPTIGINIZ ASILARIN TUTUP TUTMADIGINI KONTROL ETTIRINIZ.
ASIYI NE ZAMAN YAPTIGINIZI KAYITLARINIZA GEÇINIZ.

Kullanacaginiz asi programi için **HASTAVUK UZMANLARINA** her zaman danisabilirsiniz.

DEZENFEKSİYON

potasyum permanganat (KMnO₄) ile muamele edilmeli veya isitildiginda fumigant yayan paraformaldehit kullanilmalidir. Fumigasyon yapılacak kapların içine konulacak madde miktarinin en az 3-4 mislini alacak hacimde ve toprak veya emaye olmalıdır. Kap sayısı birden çok olmalıdır. İşleme binanın sonundan başlanmalı, önceden potasyum permanganat konmuş kapların üzerlerine formalin eklenmeli ve çikisa doğru bina çabucak terk edilmelidir. İşlem esnasında mutlaka gaz maskesi takılmalıdır. Paraformaldehit uygulamasında özel bir ısıtma kabına gereksinim vardır. İşlem bittikten sonra kümesin kapısı kilitlenmeli, 2-24 saat kadar fumige edilmelidir. Fumigasyondan sonra, kümesin tamamı iyice havalandırılmalıdır.

- 12-Duvarlar kireç, taban ise göztasi ile badana edilmelidir.
- 13-Dezenfekte edilmiş ekipmanlar yerleştirilmelidir.
- 14-Tüm suluk, depo ve sistemler klorlu sudan geçirilerek dezenfekte edilmelidir.
- 15-Yeni altlık yerleştirilmelidir.

16-Yumurta depoları ve bakıcı evleri dezenfekte edilmeli, bakıcıya yeni dönem için yeni tulum ve çizme verilmelidir.

17-Kümes 2-4 hafta dinlendirilmelidir.

18-Çevredeki otlar biçilmeli, çöp ve pislikler atılıp yakılmalı ve böylece kümes etrafında 15-30 metrelik temiz alan yaratılarak sinek, fare ve siçan kontrol edilmelidir.

Kullanacağınız dezenfektan oranları için **HASTAVUK UZMANLARINA** danisabilirsiniz.

ÖNEMLİ NOT:

GUMBORO RISKİ OLAN BÖLGELERDE ALTLIK VE EKİPMANLAR KÜMESTEN ÇIKARILMADAN ÖNCE DEZENFEKSİYON YAPILMALIDIR. İYOTLU DEZENFEKTANL SEÇİLMELİ VE FUMİGASYON MUTLAKA YAPILMALIDIR.